

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS JUNGTINĖ PROFESINIŲ SAJUNGŲ ATSTOVYBĖ

Lietuvos Respublikos Energetikos ministrui
Rokui Masiului

2015-07-21 Nr. 89-09

Kopija: Lietuvos Respublikos viceministrui
Rokui Baliukovui

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkei
Loretai Graužinienei

Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijai

Lietuvos respublikos Seimo nariui
Artūriui Skardžiui

Lietuvos Respublikos Seimo narei
Kristinai Miškinienei

VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS ATSAKYO VĮ IAE DARBUOTOJŲ ATSTOVAMS

Atsakydami į Jūsų 2015-06-16 raštą Nr. (12.10-14)3-1729, atkreipiame dėmesį, kad Europos Komisijos reikalavimas taikyti "Daryti arba pirkti" metodikos analizę nepagrindinei įmonės veiklai, t.y. pagalbinėms įmonės veiklos rūšims, įpareigoja IAE vadovybę itin preciziškai įvertinti ir atskirti tokias pagalbines įmonės veiklos rūšis, taip pat nustatant ir jų kriterijus.

Pagal galiojančius teisės aktus tai priskirtina įmonės kompetencijai. Tačiau šiai dienai tai nėra padaryta. VĮ IAE generalinio direktoriaus 2015-07-01 įsakymu Nr. VĮs-151 yra patvirtintas bendras IAE eksploatacijos nutraukimo veiklos rūšių sąrašas (pridedama).

Taigi, darytina išvada, kad IAE patalpų valymo paslauga įvertinta kaip pagalbinė tik dėl to, kad, įmonės vadovybės teigimu, jos atlikimas nereikalauja specialių žinių ar įgūdžių. Pakartotinai atkreipiame dėmesį, kad šiai dienai administracija pareiškė ketinimą atleisti dar vieną darbuotojų grupę – Dezaktyvacijos ir radioaktyviųjų atliekų išėmimo skyriaus dezaktyvuotojas. Šiai darbuotojų kategorijai taikomi kiti reikalavimai: pasirengimo, reguliarios radiacinės saugos atestacijos, atsakomybės už atliktą darbą.

Be to, patikimo finansų valdymo principas reikalauja, be kita ko, įvertinti galimų rangovų pritraukimo ekonominį efektą visų įmonėje vykdomų nepagrindinių veiklų rūšių mastu. Tuomet būtų akivaizdu, kad patalpų valymo paslaugų pirkimo ekonominis efektas palyginus su kitomis įmonės veiklomis būtų minimalus arba jo nebūtų visai. Primename, kad savo 2015-05-05 rašte Nr. 61-09 mes atkreipėme dėmesį į tai, kad "Daryti ar pirkti" strategijos įgyvendinimą labiau perspektyvu ir efektyviai būtų pradėti planuojamų veiklų atžvilgiu, kadangi Europos Komisijos finansavimas skirtas, tame tarpe, jų vykdymui (radioaktyvios įrangos ir kitų įrenginių, pastatų išmontavimas ir kt.).

Šiandien įmonės administracija šių nebūdingų IAE kolektyvui veiklų rūšių vykdymui priversta samdyti įvairius ekspertus patiriant papildomas dideles išlaidas. Akivaizdu, kad siekiant IAE eksploatacijos nutraukimo procesų efektyvumo ir ekonomiškumo, pagal Europos Komisijos rekomendacijas, būtų tikslinga šias veiklų rūšis realiai įvertinti ir jų vykdymui pritraukti rangovus, ir neeksperimentuoti su esamais darbuotojais. Šiandien IAE personalas užtikrina pirmo ir antro blokų sistemų aptarnavimą branduolinio kuro saugojimui ir jo tolimesniam gabenimui ir patalpimui statomoje branduolinio kuro saugykloje. Akivaizdu, jog šios užduotys yra prioritetinės.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Jungtinė profesinių sąjungų atstovybė (toliau – JPSA) savo 2015-05-05 rašte Nr. 61-09 išreiškė susirūpinimą ne dėl įmonės mokesčių vengimo, kaip teigiama Jūsų rašte. Apie tokius faktus JPSA šiandien nėra žinoma. Tačiau JPSA kategoriškai nesutinka su Jūsų teiginiais apie, neva, klaidinančią informaciją, susijusią su Audito, saugos ir Kokybės valdymo skyriaus (toliau AS ir KVS) ekspertais. Darbuotojų atstovai nekvestionuoja to, kad rašte minimi ekspertai buvo įdarbinti laikydamasi įdarbinimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

Tačiau 4 ekspertų atliekamų paslaugų pirkimas pritraukiant rangovus leistų įmonei per 6 mėnesius sutaupyti mažiausiai **60 tūkst. Eurų**. Tuo tarpu, **23** valytojų atleidimas per 6 mėnesių laikotarpį pagal Įmonės pateiktus duomenis leistų įmonei sutaupyti apie **40 tūkst. Eurų**.

Be to, akivaizdu, kad patalpų valymas, tiek kontroliuojamoje, tiek "švarioje" zonoje – tai nuolatinė ir ilgalaikė paslauga. Tuo tarpu, minėtų ekspertų atliekamo darbo specifika (kuri išdėstyta Jūsų rašte), kaip tik, mūsų nuomone, labiau atitinka perkamoms paslaugoms.

Be to, nuo š.m. liepos 1 d. padidėjus Vyriausybės nustatytam MMA dydžiui, 2015 m. vasario mėn. konsultacijoms su darbuotojų atstovais pateikti paskaičiavimai dėl patalpų valymo paslaugų pirkimo ekonominės naudos neatitinka realios padėties.

Todėl, vadovaujantis įmonės Kolektyvinės sutarties 6 str. 4 p., JPSA prašo rekomenduoti įmonės administracijai atlikti atitinkamus paskaičiavimus ir juos pateikti darbuotojų atstovams bei kitoms suinteresuotoms institucijoms.

2015-04-23 VĮ IAE administracija raštu paskyrė konsultacijų dėl kontroliuojamos zonos patalpų valymo darbus atliekančių darbuotojų atleidimo ir šių paslaugų pirkimo pritraukiant rangovus. Tuo pačiu administracija pateikė ir savo atliktus atitinkamus paskaičiavimus.

Vadovaujantis įmonės Kolektyvinės sutarties 6 str. 5 p., ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki konsultacijų informacinio posėdžio, darbdavys privalo darbuotojų atstovams pateikti konsultacijoms reikalingą informaciją.

Atlikus pateiktų dokumentų analizę, akivaizdu, kad jų turinys yra klaidinantis ir neatitinka tikrovės.

Pirma, į galimo kontroliuojamos zonos valymo paslaugos pirkimo kainą neįtrauktas MMA padidėjimas nuo 2015 m. liepos 1 d., taip pat tikėtinas MMA padidėjimas per artimiausius 3 metus, t.y. galimos paslaugų sutarties galiojimo laikotarpiu. Tuo tarpu, pagal įmonės pateiktus duomenis, ekonominė nauda paskaičiuota 24 metų perspektyvoje.

Antra, įmonė savo paskaičiavimuose dėl galimos paslaugos kainos neatsižvelgė į IAE specifiką, t.y. neįtraukė į kainą priemoką darbuotojams už darbą ypatingomis sąlygomis (LR DK 192 str.), nenumatytų aplinkybių riziką ir pan. Todėl darbuotojų atstovai, siekdami tinkamai vykdyti savo Kolektyvinėje sutartyje įtvirtintus įsipareigojimus daryti viską, kad padėti įmonei pasiekti strateginius, bei atstovauti visiems įmonės darbuotojams santykiuose su Darbdaviu, ginant jų profesinius, darbo, ekonominius bei socialinius interesus, savo 2015-04-28 Nr. 55-09; 2015-05-03 Nr. 58-09; 2015-05-06 Nr. 62-09; 2015-05-11 Nr. 65-09; 2015-05-26 Nr. 70-09; 2015-06-30 Nr. 81-09 raštuose ragino įmonės administraciją tinkamai vykdyti kolektyvinėje sutartyje įtvirtintus šalių įsipareigojimus, pateikti atitinkamus paskaičiavimus ir sutartyje nustatyta tvarka organizuoti konsultacijas.

Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytą informaciją, manome, jog IAE, taikydama "Daryti ar pirkti" metodiką bei peržiūredama įmonėje vykdomus procesus siekiant juos patobulinti, turi veikti sistemiškai, t.y. įvertinti metodikos įgyvendinimą visų įmonės nepagrindinių veiklų rūšių atžvilgiu, prieš tai juos išskirstant. Taip pat prašome į šį procesą įtraukti IAE darbuotojų atstovus.

VĮ IAE Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės
pirmininkas

Vladimir Dranik